

Horsens Kommunes biblioteksstrategi

Det fællesskabende bibliotek med borgeren i centrum

Indledning

Det moderne folkebibliotek navigerer i et komplekst og digitaliseret samfund. Det er under konstant udvikling og befinder sig p.t. i en brydningstid, hvor de digitale potentialer udfordrer de fysiske rammer og det traditionelle folkebibliotek.

Derfor er det vigtigt, at have fokus på, hvordan biblioteket ikke kun er relevant for borgerne her og nu, men også forbliver et relevant tilbud, der matcher fremtidens udfordringer og proaktivt håndterer forandringerne.

Biblioteksstrategien sætter en retning for bibliotekets rolle i Horsens Kommune, således, at borgeren også i fremtiden vil anskue Horsens kommunes biblioteker som en central, nyskabende, inspirerende og relevant aktør.

Biblioteksstrategien fastlægger yderligere bibliotekets plads som en medspiller og samarbejdspartner, der understøtter og fremmer kommunens øvrige politikker, strategier og arbejdsgrundlag ikke mindst på kultur- og fritidsområdet.

Biblioteksstrategiens omdrejningspunkt er fem strategiske fokusområder, der favner, understøtter og sikrer bibliotekets fokus på kerneområderne: læring, dannelse, demokrati og fællesskab. Det er fokusområder, der udvikler og skaber et moderne bibliotek med aktiviteter, arrangementer, samskabelse og nærvær. Biblioteket er en del af flokken, og det understøtter flokkens dannelse i en differentieret og inkluderende rolle understøttet af biblioteksstrategien.

Biblioteksstrategien tager afsæt i Kultur- og Civilsamfundsudvalgets arbejdsgrundlag 2018-2021 og er uden en fastsat udløbsdato. Det er intentionen med biblioteksstrategien, at den er agil og justeres løbende efter behov og samfundets generelle udvikling. Strategien suppleres af en årlig handleplan, hvori, der er samlet en række konkrete forslag og opgaver, der sikrer det daglige arbejde med de strategiske fokusområder.

Mission & Vision

Mission

Biblioteket understøtter og fremmer læring, dannelse, demokrati og fællesskab.

Vision

Biblioteket sætter borgeren og dennes livsmestring i centrum og har fokus på kulturelle og demokratiske fællesskaber, aktivitet og samskabelse, for at sikre borgernes dannelse uafhængig af kommercielle interesser. Biblioteket er synligt lokalt i hele kommunen og nationalt.

Biblioteksstrategiens fem fokusområder

01 Det udviklende bibliotek - livsmestring, læring, læsning og dannelse

Biblioteket understøtter borgernes livsmestring og de potentialer og udfordringer tilværelsen i et moderne demokratisk samfund fordrer.

Biblioteket har fokus på borgerens livslange læring, der er en nødvendighed i den globaliserede verden. Livslang læring udfoldes både før, under og efter borgernes formelle uddannelse. En tidlig og målrettet indsats på børns sprogudvikling, samt på evnen og lysten til at læse skal derfor understøtte borgerens livslange læringsproces. Derfor er folkeskolen og de øvrige uddannelsesinstitutioner i kommunen bibliotekets naturlige samarbejdspartnere når livslang læring og dannelse udvikles og understøttes.

Dette fremmes ved hjælp af attraktive og relevante læringsindsatser baseret på frivillighed og lyst. Biblioteket understøtter og fremmer desuden borgernes dannelse, forstået som den proces, hvorigennem borgeren erhverver sig et kulturelt bestemt indhold af viden, færdigheder og holdninger.

Dannelsesprocessen understøtter den livslange læring, og de er hinandens forudsætninger.

Derfor skal det udviklende bibliotek...

- Fremme lysten til at lære hele livet og skabe sammenhænge mellem den formelle og den uformelle læring.
- Yde vejledning og give adgang til relevante læringsressourcer.
- Medvirke til de yngste borgeres sprogstimulering i samarbejde med relevante aktører.
- Knytte borgeren til bibliotekets tilbud tidligt i livet.
- Være facilitator for udbredelsen af borgerens læselyst, hele livet.
- Sikre samarbejdet mellem folkebibliotek, pædagogiske læringscentre og uddannelsesinstitutioner.
- Være facilitator for, og understøtte det demokratiske samfund, ved at sikre fri og lige adgang til viden og fri meningsdannelse.

Biblioteksstrategiens fem fokusområder

02 Det urbane forsamlingshus - kulturelle og demokratiske fællesskaber uden abonnement

Biblioteket befinder sig i en brydningstid, hvor biblioteket ændrer sin berettigelse fra fokus på samling til fokus på relationsudvikling. I en tid, hvor størsteparten af byernes øvrige rum og mødesteder for længst er blevet kommercialiserede, søger bibliotekerne ind i rollen som en ikke-kommerciel facilitator af fællesskaber uden abonnement i det urbane forsamlingshus.

Det urbane forsamlingshus er kendetegnet ved, at det summer af fællesskab, mødeaktiviteter, virkefrang og arrangementer i hele kommunen. Som det urbane forsamlingshus skaber biblioteket rammer om uformelle samtaler, møder og samvær.

Biblioteket faciliterer derfor møder på tværs af kulturelle interesser, aldersgrupper og sociale lag. Det skaber rammerne for, at borgerne kan drage nytte af hinandens ressourcer og være en del af et kulturelt og demokratisk fællesskab, der stimulerer demokrati og dannelse gennem deltagelse og samskabelse ved at se, lytte og spejle sig i andres holdninger. Bibliotekets fysiske og digitale møderum er et naturligt samlingssted, og det fremmer dannelse, oplysning og kulturel aktivitet.

Derfor skal biblioteket i rollen som det urbane forsamlingshus...

- Være det attraktive, uformelle og ikke-kommercielle mødested.
- Være et relevant og fleksibelt alternativ til den organiserede folkeoplysning og foreningsliv.
- Facilitere relevante kulturelle, folkeoplysende og demokratiske aktiviteter i tæt tilknytning med nationale og lokale samarbejdspartnere.
- Invitere borgerne til samskabelse, dialog og aktiv deltagelse.
- Sikre biblioteket som borgernes hus, hvor relevante aktører og borgere kan anvende rummet som samlingssted og udstillingsvindue for aktiviteter.
- Sikre rum til fordybelse og personlig udvikling.

Biblioteksstrategiens fem fokusområder

03 Det synlige bibliotek – søsætter flagskibe og interagerer i borgerens liv, i det store og i det små

Biblioteket er synligt i hele kommunen blandt alle kommunens borgere. Biblioteket søsætter og udvikler endvidere flagskibe, der øger bibliotekets synlighed med udgangspunkt i bibliotekets mission og vision som f.eks. Krimimessen.

Biblioteket formidler som en naturlighed, kultur, dannelse, fællesskab og læring ud af bibliotekets fysiske rammer og møder kommunens borgere, der hvor de er.

Biblioteket udfordrer, involverer og inviterer borgerne aktivt til fællesskab og samskabelse. Dette sker i tæt samarbejde med relevante foreninger, offentlige samarbejdspartnere og formidlings-ildsjæle.

Biblioteket er eksponent for det gode værtskab og byder borgere og samarbejdspartnere velkommen gennem imødekommenhed og evnen til at guide på tværs af alder, interesser og sociale tilhørsforhold. Ligesom biblioteket tænker sig ind i relevante partners agendaer på formidlingsområdet.

Derfor skal det synlige bibliotek...

- Facilitere borgerens møde med litteraturen og bibliotekets øvrige kerneopgaver i det fysiske, såvel som det digitale biblioteksrum.
- Facilitere bibliotekets formidling, der hvor borgeren er.
- Samarbejde med relevante offentlige og private partnere og tænke sig i andres dagsordener.
- Invitere borgerne til samskabelse, dialog og aktiv deltagelse.
- Invitere relevante partnere ind i egen dagsorden.
- Agere den professionelle og imødekommende vært, der møder borgeren i øjenhøjde og guider borgeren efter dennes behov.

Biblioteksstrategiens fem fokusområder

04 Det inkluderende bibliotek - livsovergange og særlige målgrupper

Gennem sømløse overgange og i samarbejde med kommunens øvrige borgervendte tilbud har biblioteket fokus på særlige målgrupper.

Båret af ansvaret for borgernes livsmestring, livslange læring og dannelse, faciliterer biblioteket et øget fokus på borgerens livsovergange. Når borgeren f.eks. går fra barn til voksen, skifter arbejdslivet ud med seniortilværelsen, flytter hjemmefra, starter på en videregående uddannelse, er ny i kommunen eller ny i Danmark, er biblioteket i tæt samarbejde med relevante parter tilstede med understøttende formidling og læringstilbud. Tilbud, der f.eks. forebygger ensomhed, motiverer til gennemførelse af uddannelse, styrker udviklingsmuligheder og understøtter integration.

Biblioteket har endvidere fokus på en række særlige målgrupper. Gennem bibliotekets facilitering af aktiviteter og tilbud, der er målrettet hele familien, inkluderes de travle børnefamilier som en særlig målgruppe i bibliotekets formidling. Ligesom biblioteket har en opsøgende rolle for at øge kendskabet til bibliotekets potentialer overfor særlige målgrupper, der endnu ikke benytter eller kender til bibliotekets tilbud.

Desuden skal biblioteket have øget opmærksomhed på kommunens mange studerende for at understøtte deres uddannelsesforløb og sikre deres integration i fællesskabet.

Derfor skal det inkluderende bibliotek...

- Indgå i faciliteringen af sømløse overgange for borgeren mellem kommunens tilbud på området.
- Møde borgeren i dennes livsovergange og tilbyde relevante lærings og kulturtilbud, der understøtter livsovergangen.
- Løbende identificere særlige målgrupper og formidle relevante bibliotekstilbud til disse.
- Sikre bibliotekstilbud, der giver mulighed for fælles oplevelser for hele familien.
- Sikre et let tilgængeligt bibliotekstilbud i hele kommunen til gavn for alle målgrupper.

Biblioteksstrategiens fem fokusområder

05 Det digitale bibliotek - digitalt sunde og kompetente borgere

Biblioteket har fokus på såvel den fysiske som den digitale samling. Bibliotekets udvalg af digitale medier afspejles af den teknologiske udvikling og samfundets digitaliseringsrate. Biblioteket indgår som medspiller i kommunens digitalisering og udvikling af denne med afsæt i borgernes digitale dannelse i parløb med relevante samarbejdspartnere. Desuden skal det digitale bibliotek tænkes ind også som en del af den fysiske biblioteksformidling.

Biblioteket leverer ind til den digitale samskabelse i relation til digitalt sunde og kompetente borgere i forhold til digital dannelse og udvikling af digitale kompetencer.

Biblioteket bidrager med undervisning i digital dannelse til skoleelever i samarbejde med f.eks. Borgerservice, for at sikre en samlet pakke af digitale kompetencer og digital dannelse med fokus på en kritisk og refleksiv tilgang til det digitale liv målrettet til kommunens unge.

Biblioteket er qua sin unikke status som almendannende og inkluderende kulturinstitution medvirkende til, at udvikle digitale løsninger, der sikrer, at borgeren føler sig mødt i øjenhøjde. Biblioteket udvikler desuden digital læring, målrettet kommunens borgere.

Derfor skal biblioteket i en digital kontekst...

- Give borgeren nemmere og bedre adgang til de digitale og fysiske materialer i korrelation til den teknologiske udvikling.
- Indgå i kommunens digitaliseringsarbejde med afsæt i borgerens digitale dannelse.
- Formidle de digitale ressourcer, digitalt såvel som fysisk.
- Sikre det digitale bibliotek som en central formidlingsform også for det fysiske bibliotek og dets aktiviteter.
- Facilitere digitale lærings- og formidlingstilbud.
- Medvirke til at sikre den digitale transformation.
- Udvikle digitale biblioteksløsninger til borgerne som en aktiv medspiller i bibliotekssektoren.

